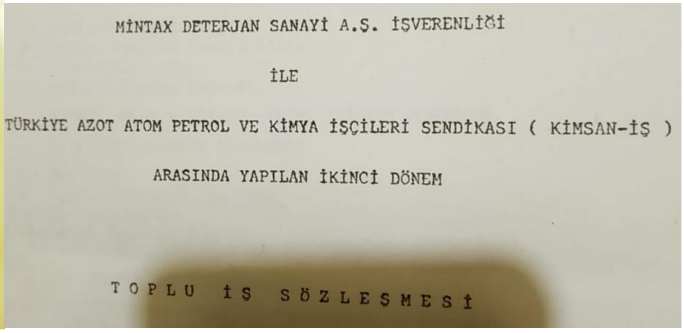
DEVRİMCİ SOL'UN KİMSAN-İŞ SENDİKASI

23 Ekim 2026

Yıldırım Koç

MİNTAX DETERJAN SANAYİ A.Ş. İŞVERENLİĞİ

İLE

TÜRKİYE AZOT ATOM PETROL VE KİMYA İŞÇİLERİ SENDİKASI (KİMSAN-İŞ)

ARASINDA YAPILAN İKİNCİ DÖNEM

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ

Kimsan-İş Sendikası 1975 yılında işveren yanlısı kişiler tarafından kuruldu. İlk yönetim kurulu listesinde yer almamasına karşın, bu yönetimin Mintax Deterjan San.A.Ş. işyerinde bağıtladığı birinci dönem toplu iş sözleşmesinde sendika adına imzalayanların birinci sırasında Zeynel Abidin Erdem, ikinci sırasında, hakkında çeşitli iddiaların ileri sürüldüğü, Ilgız Aykutlu yer alıyordu.

Sendikanın 1976 yılındaki genel kurulunda yönetimi THKP/C geleneğinden gelen kişiler ele geçirdi. Bu ekip 1 Mayıs 1977 tarihinde *Devrimci Yol Dergisi*'ni yayımlamaya başladı. Ancak 1978 yılı Şubat ayında, daha sonra Devrimci Sol adını alacak yapılanmadaki kişiler, Ankara'daki kadrolarla ilişkilerini "askıya aldıklarını" açıkladı. Bu grup 1978 yılı Ağustos ayında yayımladıkları bir yazıyla, Devrimci Sol yapılanmasını başlattı ve Devrimci Yol ile tüm ilişkilerini kesti *("Devrimci Yol" Hareketinde Tasfiyecilik ve Devrimci Çizgi*, İstanbul, Ağustos 1978. Metnin tamamı için bkz. Emir Ali Türkmen – Ümit Özger (der.), *Türkiye Sosyalist Solu Kitabı 2, 70'lerden 80'lere Seçme Metinler*, dipnot Yay., Ankara, 2014; 452-508) Siyasi alandaki bu bölünme Kimsan-İş'e de yansıdı. Kimsan-İş, bu süreçte Devrimci Sol yapılanmasını oluşturanların elinde kaldı. Ayrılan Devrimci Yol yandaşları ise daha sonra Devrimci Kimya-İş Sendikası'nı kurdu.

Bu süreç aşağıdaki biçimde gelişti:

Kimsan-İş (Türkiye Azot Petrol ve Kimya İşçileri Sendikası) 24 Eylül 1974 tarihinde İstanbul'da kuruldu.

Kimsan-İş'in 3 Temmuz 1975 tarihinde yapılan genel kurulunda, yönetim kuruluna Z.Abidin Erdem, Mehmet Aras, Cemal Sier, Hulusi Kaya, A.Osman Berber, Yaşar Kaya, Recep Şimşek seçildi.

Kimsan-İş'in yapısında 1976 yılında bir değişiklik yaşandı. 21 Kasım 1976 günü yapılan ikinci genel kurulda, sendika başkanlığına Eşref Ünen ve başkan vekilliğine (daha sonraki yıllarda sendika genel başkanlığını üstlenecek olan) İbrahim Şengül ve A.Osman Berber, genel sekreterliğe ise M.Yavuz Aslangörür seçildi.

Kimsan-İş'in üçüncü genel kurulu 1978 yılında yapıldı. Sendika genel başkanlığına İbrahim Şengül, başkan vekilliklerine Yücel Engin ve Mahmut Eker seçildi. Sendika genel sekreteri ise Hacı Demir oldu. 15 Kasım 1979 tarihinde de Kimsan-İş'in Kartal'da bölge temsilciliği açıldı. Temsilciliğin başına Hacı Demir getirildi.

Sendikanın dördüncü genel kurulu 24 Kasım 1979 tarihinde toplandı. Yapılan seçimlerde, İbrahim Şengül yeniden genel başkanlığa seçildi. İsmail Kaleli ve Süreyya Ayhan başkan vekilliklerine, Hacı Demir ise genel sekreterliğe getirildi. Tüzükte yapılan değişiklikle, sendikanın adındaki "Türkiye" sözcüğü çıkarıldı.

10 Aralık 1979 tarihinde Kimsan-İş'in Bakırköy Halkalı temsilciliği açıldı. (*Türkiye Sendikacılık Ansiklopedisi*, C.3, İstanbul, 1998;494-495)

Kimsan-İş'in Kuruluşu ve Devrimci Yol ile İlişkileri

Kimsan-İş Sendikası'nın başlangıçtaki işveren yanlısı tavrı, *İşçinin Sesi Gazetesi*'nde 1975 yılı Eylül ayında şu şekilde ele alınıyordu:

"Halk düşmanı hükümet, işçi direnişlerine bir yandan panzerlerle saldırırken, bir yandan da ajanlarını ortalığa salarak işçileri kışkırtmak, mücadeleyi amacından saptırmak istiyor. Bu tertiplerin en açık örneği, BEREC Fabrikasındaki direniş sırasında tezgâhlandı. Patron, işçileri DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikası'ndan koparark MİT'in denetimindeki Kimsan-İş Sendikası'na girmeye zorladı. Bu sözde sendika, eski polis müdürlerinden Ilgız Aykutlu, AP'li bir avukat ve 12 Mart işkencecilerinden emekli bir general tarafından yönetilmektedir. Siyasi polisle içli-dışlıdır. Kimsan-İş in niteliği, CHP İstanbul saylavı Ali Topuz tarafından basına açıklanmıştır." (*İşçinin Sesi*, 4.9.1975)

İşçi Davası Gazetesi de Kimsan-İş'in yeni yönetimindeki işçilerin yemek boykotunu anlatıyordu:

"MİNTAX Krem ve ALO Toz Deterjan Fabrikası İstanbul-Halkalı'da kurulu bir fabrikadır. İşyerinde çoğu kadın 170 işçi çalışmaktadır İşçiler bağımsız Kimsan-İş sendikasına üyedir. Sendika 13 Aralık 1976'dan beri toplu sözleşme görüşmelerini yürütüyor. Kimsan-İş önce, işveren tarafından kurdurulmuş sarı bir sendika idi. Ancak Kasım ayında yapılan olağanüstü kongrede yönetime 'devrimci' işçiler geçti.

"Devrimci işçilerin işbaşına geçmesinden sonra işveren işçilere baskı yapmaya başladı. Yemekler kötüleşti. Her gün kuru fasulye, nohut çıkar oldu. İşçiler kendileri bir liste yaparak yemeklerin düzelmesini istediler. Fakat işveren aldırmadı. Bunun üzerine işçiler 24 Ocak günü boykot yaptılar. Yine düzelmedi. 25 Ocak günü tekrar boykot yaptılar. Sonunda işveren, sendika yöneticileriyle görüşme yaptı. Buna göre bundan sonra yemekler işçilerin yaptıkları listeye göre çıkacak.

"İşyerinde iş emniyeti de yok. Sık sık iş kazaları oluyor. Zehirlenmeler oluyor. Ayrıca işçiler işe gelmek için sabah 7.00'de yola çıkıyorlar, akşam 19.00'da işi bırakıyorlar. Bir dakika dinlenmeden 12 saatlik çalışma. Ücret ise asgari ücret düzeyinde. İşveren, bunların hiçbirine aldırmıyor. Üstelik, sendikanın sarı yöneticilerini değiştirdikleri için işçileri küfürle, tehditle çalıştırıyor. Baskısını sürdürmek için fabrikanın yönetim kademelerine emekli astsubaylar alıyor. Askeri metotlar uygulamaya çalışıyor." (*İşçi Davası*, 8.2.1977)

Devrimci Yol Dergisi 1 Mayıs 1977 tarihinde yayımlanmaya başladı. Derginin 5. sayısında "Dev-Yolcuların hakim olduğu) Kimsan-İş ile ilgili uzun bir yazı yer alıyordu:

"KİMSAN-İŞ'i faşistlerden kurtaran Devrimciler, işkolu düzeyindeki en iyi toplu sözleşmeyi de kazandılar.

"Türkiye'de işçi sınıfı hareketi süratle güçleniyor. Devrimciler, işçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadelesinde aktif görev almakta ve bu mücadeleyi doğru politik mücadeleye bağımlı kılarak, 'en geniş kitle çalışması içinde en dar kadro çalışması yapalım' şiarını gerçek hayata geçirmektedir. Partileşme sorununun birinci görevimiz olduğu günümüzde, işçi sınıfının kendiliğinden gelişen hareketi içinde ortaya çıkan öncü işçilerin kadrolaştırılması görevi, sendikalardaki mücadelenin temel hedefi olmalıdır. Ekonomik-demokratik mücadelenin doğru çizgideki politik mücadeleye bağımlı kılınmasının kıstası günümüzde budur. Devrimci sendikacılık anlayışını reformist, revizyonist ve anarkosendikalist anlayışlardan ayıran temel nokta sendikalarda çalışmaya bu açılardan bakmaktır.

"Bugün işçi sınıfı hareketi üzerinde burjuva ideolojisinin hakimiyeti daha sürmektedir. Burjuva ideolojisi farklı görünümler altındaki sendikal anlayışlar (reformist, revizyonist, anarkosendikalist), işçi sınıfı hareketini yanlış hedeflere yöneltmeye çalışmaktadır. 'Devrimci sendikacılık' yaftası altında burjuva ideolojisinin bu farklı türleri sunulmaktadır. Reformist ve revizyonist sendikacılık anlayışları ve pratiği eleştirilmeden ve devrimci sendikacılık anlayışı açılmadan, işçi sınıfı üzerindeki reformist ve revizyonist görünümlerdeki burjuva ideolojisinin denetimini kıramayız.

"KİMSAN İŞ SENDİKASININ KURULUŞU

"Derinleşen krizin işçi sınıfının en geniş kesimlerini ekonomik mücadeleye itmesi karşısında oligarşi de çeşitli tedbirlere başvurmaktadır. Bu tedbirlerin en eskisi ve artık ipliği iyice pazara çıkmış olanı, faşistlere, polislere, ajanlara sendikalar kurdurtmaktır. Bu oyun, işçi sınıfının en yoğun olarak bulunduğu İstanbul bölgesinde Kimsan-İş olayıyla iyice açığa çıkmıştır. Oligarşi artık sanayinin oldukça yoğun olduğu ve ekonomik-demokratik mücadelenin önemli adımlar attığı bu bölgede yeni taktiklere başvurmaktadır. Fakat ekonomik mücadelenin yeni gelişmeye başladığı birçok bölgede, bu oyun hâlâ sahnelenmektedir.

"Kimsan-İş Sendikası Ilgız Aykutlu tarafından kurulmuştu ve 1976 yılının sonuna kadar onun denetiminde kaldı. Ilgız Aykutlu açık faşizm döneminde İstanbul'da birinci şube müdürüydü. Otomarsan'da, Ambarlı Santralı'nda, Sungurlar'da ve daha bir çok işyerinde grev kırıcılığı yapmıştı. Oligarşiye emniyet müdürü olarak sunduğu hizmetlerden sonra, gelişen işçi sınıfı hareketini en gerici bir şekilde denetleyebilmek için görev aldı.

Sendikayı kurduğu dönemde, kimya ve özellikle ilaç işkolunda önde gelen holdinglerden birinden büyük mali destek aldığı söylendi.

“Kimsan-İş'in başkanlığına kimya mühendisi faşist Zeynel Abidin Erdem getirildi. Berec işyerinde patronun en gözde adamları olan Hulusi Kaya, Mehmet Aras ve Mehmet Bükçüoğlu da yönetim kurulu üyeleri oldu.

“MİNTAX İŞYERİNDEKİ DURUM

“Mintax fabrikası 1960'ların başında çok küçük bir sermayeyle bir kulübe içinde kuruldu. Krem ve toz deterjan üretmeye başladı. Bu yıllarda, bu mallar için son derece geniş bir pazar vardı. Bu mallar Türkiye'de ilk kez bol miktarda üretiliyordu. Rakip firma yoktu. Ayrıca Mintax, bu malların üretiminde ana girdilerden olan asiti de ürettiğinden mallarını hem daha ucuza mal edebiliyor, hem de çıkan ve çıkacak rakiplerini denetleyebiliyordu. Mintax'ın patronu Ahmet Şükrü ‘Dürüst’ böyle bir ortamda milyonlar vurdu. Türkiye'de Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu ancak 1963 yılında kabul edildi. Ekonomik-demokratik mücadele çok geri bir düzeydeydi. İşçiler 1974 yılında sendikalaşıncaya kadar çok düşük ücretlerle, insanlık dışı şartlarda çalıştırıldılar.

“Bugün patron Ahmet Şükrü ‘Dürüst’ 9 milyon liradan fazla gelir vergisi vermektedir. İstanbul'da patronlar arasında kişisel kazançta 6. sırayı almaktadır. Kulübe olarak kurulan şirket şimdi 12 katlı büyük bir binadadır. Öyle bir bina ki, her tuğlası bir işçinin teridir, harcının suyu iş kazalarında ölen ve yaralanan işçilerin kanıdır. Televizyonda, gazetelerde ‘çamaşırda Mintax, bulaşıkta Mintax’ diye verilen reklamlara yılda 15 milyon lira ödenmektedir. Ama işçi sağlığı ve iş güvenliği için az bir para bile harcanmadığı için kaç kişi iş kazasının kurbanı olmuştur.

“1974 yılına gelinceye kadar işyerinde ücretler ya asgari ücrettir, ya da birazcık daha yüksektir. İkramiye, yakacak yardımı gibi sosyal yardımlar yoktur. Haftalık çalışma süresi 48 saattir. İş teminatı yoktur. İşçilere insanca muamele edilmemektedir. İş emniyeti yoktur. Patron kârını daha da artırmak için makinalarda gerekli olan emniyet tertibatlarını takmamakta, olanları da sökmektedir.

“Bu baskı, zulüm ve sömürü bireysel patlamalara yol açmıştır. Patron, çeşitli yollarla bu bireysel çıkışları bastırmasını başarmıştır. Bu yenilgiler ve başka fabrikalardaki işçilerin deneyleri, patrona karşı mücadelenin ancak birlik içinde yürütülebileceğini göstermiştir. İşçiler ilk adım olarak bir sendikada örgütlenmenin gerektiğini kavramışlardır. Patron bu kez işçilerin sendikalaşma talebini bir polis sendikasını işyerine getirerek karşılamaya çalışmıştır. Ilgız Aykutlu'nun sendikası işyerinde çalışan işçiler adına toplu iş sözleşmesi imzalama yetkisini almış ve işçileri satmıştır.

“Ekonomik mücadelede bu tür ‘satış’ olaylarına çok rastlanılır. Böyle durumlarda işçiler toplu sözleşme döneminin sona ermesini beklerler. Sendikadan ayrılıp başka bir sendikaya girerler.

“Mintax'da buna gerek kalmadı.

“Mintax işçisi, mücadelesinin yalnız kendi patronuna karşı değil, tüm patron düzenine, iktidardaki bir avuç zorbaya, oligarşiye karşı olduğunu biliyordu. Kuruluşunun yolunun devrim’den geçtiğini kavramıştı.

“Yürekler hep beraber atıyordu, Bütün işçiler polis sendikasının paslı zincirinin kırılması gerektiğine inanıyordu. Ilgız Aykutlu'nun sarı sendikası içinde çalışmalar hızlandırıldı. Devrimci işçiler polislerden ve faşistlerden habersiz olarak örgütlendiler.

“21.11.1976 günü Kimsan-İş sendikasının olağanüstü genel kurulu toplandı. Patron uşakları ve polisler neye uğradıklarını anlayamadılar. Kimsan-İş içinde oluşan muhalefetten, işçilerin bilinç düzeyinden haberli değillerdi. Evdeki hesaplar çarşıya uymadı. Polisler ve patron uşakları sendikadan kovuldu.

“MİNTAX SÖZLEŞMESİ

“Devrimci işçilerin sendika yönetimini ele geçirdikleri ve sendikayı polislerden temizledikleri sırada Mintax işyerinde çalışan işçiler adına daha önce imzalanan toplu iş sözleşmesi bitmek üzereydi.

“Kimsan-İş'in yeni yönetimi bütün kanuni formaliteleri tamamladı ve İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğünden, Mintax işyerinde çalışan işçiler adına toplu iş sözleşmesi imzalama yetkisinin kendisinde olduğunu gösteren yetkiyi aldı.

“Patron bu durumdan hiç mi hiç hoşnut değildi. Polis sendikasıyla oturup kısa sürede toplu sözleşme imzalamaya, istediği maddeleri kabul edip, istemediklerini kabul etmemeye alışmıştı. Düştüğü bu zor durumda yardımına Yersuvat Hukuk Bürosu yetişti.

“Yersuvat Hukuk Bürosu, 163 patronun vekili durumundadır. Toplu sözleşme düzeninin her türlü üç kağıdını bilen avukatlardan oluşmuştur. Bu büro, işveren adına toplu sözleşme görüşmelerine katılır. Büronun sahibi ve yöneticisi Hüseyin Yersuvat ise aynı zamanda polis Ilgız Aykutlu'nun yakın dostudur.

“Patron Ahmet Şükrü ‘Dürüst’, polis Ilgız Aykutlu ve danışman Hüseyin Yersuvat, Mintax işyerinden Kimsan-İş Sendikası’nı söküp atabilmek için yoğun çabalara girdiler. Ekonomik-demokratik mücadeleyi tutarlı bir şekilde veren, işçilere gerçek sınıf bilinci veren ve gerçek kurtuluşun iktidar mücadelesinde olduğunu öğreten bir sendika hem patronların, hem polislerin, hem de parazitlerin çıkarlarına ters düşüyordu.

“Patronlar cephesinin saldırısı başladı.

“Ilgız Aykutlu, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Birinci Şube Sendikalar masasından, ‘sendika çift başlıdır’ diye bir karar çıkarttı. Bu karara dayanarak, Hüseyin Yersuvat, işçilerin sendika aidatlarını kestirtmemeye başladı. İşveren de işçilere her türlü baskıyı uyguladı. Toplu iş sözleşmesiyle işçilere verilmiş bir hak olan yemeklerin kalitesi düşürüldü. İşçilerin birlik beraberliği bozulmaya çalışıldı.

“İşçiler, patronun bu çabalarına iki günlük yemek boykotuyla karşılık verdiler, Bir tek kişi bile yemek yemedi. Yemek salonunda yalnız patron kaldı.

“Tüm çabaların başarısızlıkla sonuçlanması, işçilerin devrimcilerin öncülüğünde bölünmeden mücadele vermeleri karşısında, patron mücadelesinde geri bir adım atmak zorunda kaldı. Kimya işkolundaki en iyi sözleşme Mintax işyerinde imzalandı.

“TOPLU SÖZLEŞMEYLE NE TÜR HAKLAR ALINDI?

“Haftalık çalışma süresi 48 saatten 42.5 saate indirildi. Ücret ödemeleri 48 saat çalışılmış gibi yapılacak.

“Fazla çalışma ücreti yüzde 100 zamlı ödenecek.

“Kıdem tazminatı, çalışılan her yıl için 40 günlük ücret üzerinden hesaplanarak ödenecek. Kendi isteğiyle işten ayrılanlar kıdem tazminatını alabilecekler (çalıştıkları her yıl için 30 günlük ücretleri tutarında).

“Aylıklara iki yılda toplam 3600 lira zam yapıldı (birinci yıl 1800 TL ikinci yıl 1800 TL) İşçilere her yıl 4 aylık maaşları tutarında ikramiye ödenecek.

“Bunların dışında 1500 TL doğum yardımı, 4000 TL evlenme yardımı, 1250 TL yakacak yardımı, 1500 TL askerlik yardımı, 50 TL çocuk parası ve başka sosyal yardımlar da yapılacaktır.

“POLİTİK MÜCADELE ESASTIR

“Mintax işçileri üç cephede başarılı bir mücadele verdiler Ekonomik-demokratik mücadelede önemli adımlar attılar. Birbirine tutkun, birlik içindeki yiğit işçilerin sadece kendi işyerlerinde sağladıkları birliktelikle bile neler yapabildiklerini gösterdiler.

“Ama bu mücadele yiğit Mintax işçilerine bazı gerçekleri bir kez daha kanıtladı. Ekonomik mücadele verirken karşılarına sürekli olarak devlet gücü çıktı. Patron işçilerle kendisi baş edemediği zamanlarda, kendi örgütlü gücü ve baskı aracı olan devleti araya soktu. Mintax işçileri olduğu kadar, civar fabrikalardaki işçiler de kanunların kimin kanunları olduğunu bir kez daha gördüler. Kanunlara göre bir grev yapabilmek için ne kadar formalite konduğunu, kaç gün beklemeleri gerektiğini, buna karşılık patronun nasıl olup da istediği zaman fabrikayı kapatıp bütün işçiyi sokağa dökebildiğini gördüler

“Toplu sözleşmelerle günlük dertlerinin hiçbirinin köklü olarak çözümlenmediğini ve çözümlenmeyeceğini anladılar. Ekonomik mücadeleyle sömürüyü ortadan kaldıramayacaklarını, ancak geçici olarak azaltacaklarını gördüler. Her şey oligarşinin elindeydi. Fiyatları istediği gibi artırabiliyordu. Alınan ücret zamları, kısa bir süre sonra eriyip gidiyordu.

“Mintax işçileri, gerçek kurtuluşun çalışanların emeklerinin tam karşılığını aldıkları bir düzeni kurmakta olduğunu gördüler. Bunun için de iktidara geçmek gerekiyordu. İktidardaki bir avuç sömürücü, ellerindeki tüm imkanları kullanarak, emekçilerin sömürüyü ortadan kaldırma mücadelesine engel olmaya çalışacaktı. İktidar alınmadan, bütün kanunları emekçilerin lehine değiştirmeden, böylece de patronların elinden fabrikaları, toprak ağalarının elinden toprakları almadan sömürüyü ortadan kaldırmak mümkün değildi. Sömürü olduğu sürece de, dertlerimize derman bulunamayacaktı.

“Mintax fabrikasının yiğit işçileri işte bunları öğrendiler, evlerde, kahvelerde bu öğrendiklerini diğer işçilere ve emekçilere anlattılar.

“YAŞASIN KİMYA İŞÇİLERİNİN DEVRİMCİ MÜCADELESİ

“DEVRİMCİ İŞÇİLERİ SENDİKA YÖNETİMİNE GETİRMEK İÇİN, İLERİ

“İŞÇİ SINIFI ÜZERİNDEKİ REFORMİST-REVİZYONİST ETKİLERİ KIRMAK İÇİN, İLERİ

“EN GENİŞ KİTLE ÇALIŞMASI İÇİNDE EN DAR KADRO ÇALIŞMASI YAPMAK İÇİN, İLERİ

“İŞYERLERİNDEKİ ÖNCU İŞÇİLERİ KADROLAŞTIRMAK İÇİN İLERİ” (*Devrimci Yol*, sayı 5, 1.7.1977)

Devrimci Yol ile Devrimci Sol Ayrışmasının Kimsan-İş’e Yansıması

Kimsan-İş’in örgütlü olduğu Mintax Deterjan Fabrikası’nda Dev-Yol ve Dev-Sol yandaşları arasında gerginlik yaşandı. *Aydınlık Gazetesi* bu haberi önce şu şekilde verdi: “DEV-SOL, DEV-YOL'A SALDIRDI. Sefaköy'de bulunan Mintax Deterjan Fabrikasında Kimsan-İş Sendikasının düzenlediği toplantı sırasında Dev-Sol taraftarları Dev-Yol grubuna saldırdı. Olayda İbrahim Şengül, Hacı Demir ve Avni Korkmaz adlı kişiler yaralandı. 9 kişi de gözaltına alındı” (*Aydınlık,* 22.6.1979)

Bu haber daha sonra şu şekilde düzeltildi: “Açıklama. 22 Haziran 1979 tarihli gazetemizde ‘Dev-Sol, ‘Dev-Yol'a’ saldırdı başlığıyla İstanbul Sefaköy'de kurulu Mintax Deterjan Fabrikasından çıkan Kimsan-İş Sendikası yöneticileriyle bir grup işçiye, Dev-Sol yanlılarının saldırdığı şeklinde bir haber yer almıştı.

Daha sonra olayla ilgili olarak verdiğimiz haberde sendikacılara ve işçilere saldıranların Dev-Yol grubuna mensup olduklarını öğrenmiş bulunuyoruz. Düzeltir özür dileriz." (*Aydınlık*, 1.7.1979)

Kimsan-İş Sendikası'nda yönetime hakim olan Devrimci Sol yandaşları ile yönetimde azınlıkta kalan Devrimci Yol yandaşları arasında genel kurul konusunda 1979 yılı ortalarında önemli bir anlaşmazlık yaşandı.

Devrimci Yol yandaşları, Kimsan-İş'i olağanüstü genel kurula götürmeye çalıştı ve bu amaçla *Cumhuriyet Gazetesi*'nin 3 Haziran 1979 tarihli sayısına bir ilan verdi. Buna göre, Kimsan-İş Genel Kurulu 17 Haziran'da toplanacaktı. Ancak, Kimsan-İş Sendikası adına Genel Başkan İbrahim Şengül imzasıyla yapılan açıklamada bu ilanın geçersiz olduğu belirtildi:

> "Üyelerimize ve Kamuoyuna Duyurulur.
>
> "3 Haziran 1979 tarihli *Cumhuriyet Gazetesinde*, Sendikamızla ilgili 17 Haziranda yapılması istenen Genel Kurul ilanının gerçekle hiçbir ilgisi yoktur. Hukuki ve yasal hiçbir geçerliliği olmayan bu ilanın gerçek amacı sendikamızı parçalamak, üyelerimizin ekonomik-demokratik haklarını çıkmaza sokmak için yapılmış bir sorumsuzluk ve gericilik örneğidir.
>
> "Kendilerine 'Devrimci Yol'cu' diyenlerce yapılmak istenen böyle korsan kongrelere ne üyelerimiz, ne de Yönetim Kurulumuz itibar etmeyecek düzeydedir. Genel Kurulumuz, yetkili organlarımızın tespit edeceği bir zamanda, SINIF VE KİTLE SENDİKACILIĞINA yakışır bir şekilde bütün Demokratik Kitle örgütlerine ve basına açık demokratik bir şekilde yapılacaktır.
>
> "Bütün ilerici, yurtsever, devrimci kamuoyuna ve üyelerimize duyurulur."

Kimsan-İş Yönetimi tarafından 1979 yılında yayımlanan *İşçi Sınıfına İhanet ve Devrimci Tavır* (Kimsan-İş Yayınları, Eleştiri Dizisi 1, İstanbul, 1979) isimli 35 sayfalık kitapçıkta Devrimci Yol'un sendikacılık anlayışı ve Kimsan-İş'te yaşanan olaylar eleştiriliyordu:

> "Sendikalar bağımsız örgütlerdir. Örgütü ilgilendiren konularda bağımsız olarak karar verirler. Bağımsız olmaları kitle örgütü olmalarından ileri gelir. Ama sınıf örgütleri oldukları için de işçi sınıfı bilimine ve sınıf mücadelesine bağımlı örgütlerdir. Yani sendikaların örgütsel bağımsızlığı, politik bağımlılığı vardır." (s.9) (…)
>
> "Kendilerine 'Devrimci Yol'cu' diyen ve sendikamızda fazla bir varlığa sahip olmayan bu kişiler (…) tüzüğün ve yasaların boşluklarından yararlanarak sendikamızı parçalamak eylemine giriştiler. Eğer biz devrimciler olarak şimdiye kadar tüzüğe göre hareket etmiş olsaydık ve çalışmalarımızı tüzükle sınırlamış olsaydık, şimdiye kadar bu komplocu baylardan hiçbirisi kalmazdı. Aksine demokratik merkeziyetçiliği ve sendikal demokrasiyi uygulayarak tüzükte hiçbir yetkileri olmamasına rağmen kendilerine çalışma imkanları tanıdık. Ama onlar devrimci çalışma yerine gericiliği, komploculuğu seçtiler. Sarı ve faşist sendikalara karşı kullanılan yöntemleri devrimci bir sendikada, devrimcilere karşı kullandılar. Ama kendi kazdıkları kuyuya kendilerine düştüler."(s.19) (…)
>
> "3 Haziran 1979 günlü *Cumhuriyet Gazetesinde* çıkan, 17 Haziranda yapılması istenen ve başvurumuz üzerine İstanbul 10. Asliye Hukuk Hakimliğinin 'ihtiyati tedbir' kararıyla bir ay ertelenen ve daha sonra iptal davası açtığımız ve de yapılamayan 'genel kurulun' hukuki ve tüzüksel hiçbir dayanağı yoktur. Tamamen hayal mahsulü ve sahte olan böyle bir 'genel kurul' aslında, 'Devrimci Yol'un' iflasından başka bir şey değildir." (s.12)

Kitapçıkta anlatıldığına göre, bu genel kurul girişimini gerçekleştirenler, Kimsan-İş denetim kurulunun iki üyesidir. Ancak bu iki üye, denetim kurulu adına değil, kendi adlarına böyle bir süreci başlattıkları için, girişim başarısız kalmıştır.

Bu girişim sonrasında Kimsan-İş işyeri temsilcileri bir toplantı ve bir açıklama yaptılar: "Bizler Kimsan-İş Sendikası temsilcileri olarak 9.6.1979 tarihinde sendikamız genel merkezinde yaptığımız toplantıda; 3 Haziran 1979 tarihli *Cumhuriyet Gazetesi'nde* çıkan korsan genel kurul ilanını, sendikamıza yapılmış bir saldırı olarak kabul ediyoruz." (s.14)

Kitapçıkta Devrimci Yol'a ve Kimsan-İş içindeki yandaşlarına çok sert ve bazen hakaret içeren ifadeler yer aldı.

Bu arada Mintax işyerinde iki kesim arasında bir kavga da oldu. Bu kavga, TİP'lilerin yönetimi altındaki *Yürüyüş Dergisi'nde* şöyle aktarıldı:

"Goşizmin Sendikacılığı

"Yönetiminde Dev-Sol'cuların olduğu bağımsız Kimsan-İş İstanbul'da örgütlü olduğu Mintax'ta, bir işyeri toplantısı düzenliyor. Toplantıya katılmayan Dev-Yol'cular, sendikanın iddiasına göre, 'Irz düşmanlarını, MHP'ye kayıtlı faşistleri, işveren yanlılarını da arkalarına alarak, sokaktan topladıkları tombalacı ve işsiz güçsüz lümpen takımıyla birlikte sendika yöneticilerine saldırıyorlar.'

"Olayın içyüzünü aydınlatmak için çıkarılan bildiride Kimsan-İş yöneticileri Dev-Yol'un devrimciliğini şöyle tanımlıyor: 'Devrimcilik, sendikanın koyduğu direnişi ayrı görüşteyiz diye kırmak mıdır. Devrimcilik, sendika başkanını, işverene espiyon etmek midir, vs.'

"Dev-Yol içinde ayrılık ortaya çıkmadan önce bu tür pislikler saklanabiliyordu. Bölünmeler gerçek yüzlerinin orta yere dökülmesine, goşizmin 'işçi sınıfı içinde' nasıl çalıştığının, mücadelenin düzeyinin ne olduğunun görülmesine ilginç örnekler getiriyor." (*Yürüyüş*, sayı 222, 9.7.1979)

Kimsan-İş'in Bağıtladığı Toplu İş Sözleşmeleri

Kimsan-İş Sendikası bazı işyerlerinde toplu iş sözleşmesi bağıtladı.

Sümaş ve Mintax Deterjan San.A.Ş. İşyerlerinde Toplu İş Sözleşmesi

"Sümaş ve Mintaks'da toplusözleşme imzalandı.

"Bağımsız Kimsan-İş Sendikası ile Sümaş Sünger Plastik ve Mintaks Deterjan Fabrikaları yöneticileri arasında sürdürülen toplu sözleşme görüşmeleri anlaşmayla sonuçlandı. İmzalanan toplu sözleşme ile Sümaş'ta işçilerin aylıklarına 1 ve 2. yıllar 3.600 lira zam ve her yıl 4 maaş tutarında ikramiye ödenmesi kararlaştırıldı. Ayrıca işyerinde çalışma süresi günde 9 saat olarak belirlendi. Mintaks Deterjan'da ise işçilerin aylıklarına 1. yıl 5.980 lira, 2. yıl 5.500 lira zam yapıldı. Ayrıca her yıl 6 maaş tutarında ikramiye ödenmesi ve kıdem tazminatının, işçinin iş akdinin işverence feshi halinde 55 gün, işçinin kendi isteği ile çıkışı halinde 35 gün olması kararlaştırıldı." (*Aydınlık,* 17.3.1979)

Mintax Deterjan Sanayii A.Ş. işyerinde Kimsan-İş'in ilk yönetimi tarafından bağıtlanan toplu iş sözleşmesi 1974-1976 döneminde yürürlükte kaldı.

İlk toplu iş sözleşmesinde çalışma süresine ilişkin hüküm şöyleydi: "Madde 24/a: İşyerinde çalışma süresi günde 8, haftada 48 saattir. Ancak Cumartesi günleri işyerinde mevcut tatbikata devam olunur."

Bu madde ikinci dönem toplu iş sözleşmesinde şu biçimi aldı: "Madde 18: İşyerinde tek posta çalışıldığı takdirde haftada 42,5, iki veya üç posta çalışıldığı takdirde 48 saat mesai yapılır."

İlk toplu iş sözleşmesi bağıtlandığında, yürürlükteki yasaya göre, her bir hizmet yılı için öngörülen kıdem tazminatı gün sayısı 15 idi. Toplu iş sözleşmesinde kıdem tazminatı şu şekilde düzenlenmişti: "Hizmet süresi 1 yıldan 3 yıla kadar olanlara her yıl için 22 gün; 3 yıldan fazla kıdemli olanlara her yıl için 26 gün." 1975 yılında kabul edilen 1927 sayılı Kanunla kıdem tazminatı gün sayısı 30'a çıkarıldı. İşyerinde bağıtlanan ikinci dönem (1976-1978) toplu iş sözleşmesinde kıdem tazminatı gün sayısı 40'a yükseltildi (Madde 22). Ayrıca şu önemli hüküm eklendi: "İşveren yılda en fazla 5 kişi olmak koşulu ile, kendi isteği ile işten ayrılanlara beher hizmet yılı için 30 gün üzerinden kıdem tazminatı öder. Bu kişilere ihbar tazminatı ödenmez."

İlk toplu iş sözleşmesinde işçilere yılda 2 maaş tutarında ikramiye ödenmesi öngörülüyordu (Madde 47). İkinci dönem toplu iş sözleşmesinde yıllık ikramiye sayısı 4'e çıkarıldı. (Madde 26)

İkinci toplu iş sözleşmesinde bazı başka maddelerde de işçi lehine düzenlemeler getirildi. (*Mintax Deterjan Sanayii A.Ş. Toplu İş Sözleşmesi, 1974-1976*, Ekspres Matbaası, 1975; *Mintax Deterjan Sanayi A.Ş. İşverenliği ile Türkiye Azot Atom Petrol ve Kimya İşçileri Sendikası Kimsan-İş Arasında Yapılan İkinci Dönem Toplu İş Sözleşmesi*, 1977, çoğaltma.)

Alemdar Kimya Fabrikası'nda Toplu İş Sözleşmesi

Alemdar Kimya Fabrikası'nda çalışan işçiler, Petkim-İş Sendikası'ndan ayrılarak, Kimsan-İş'te örgütlendiler. Kimsan-İş bu işyerinde bir toplu iş sözleşmesi bağıtladı:

"ALEMDAR KİMYA, YÖNETİMİN BASKILARI YÜZÜNDEN PETKİM-İŞ'TEN AYRILDI

"Alemdar Kimya Fabrikasında Petkim-İş Yönetiminin baskıları yüzünden işçiler topluca istifa ederek Kimsan-İş adlı bağımsız bir sendikaya geçtiler.

"Sendika yöneticilerinin işverenle yaptığı gizli bir toplantıyı temsilcilerin işçilere açıklaması üzerine, sendika yönetiminin bu temsilcileri görevden almaya kalktığı, bunun üzerine işçilerin topluca sendika değiştirdikleri öğrenildi." (*Aydınlık*, 24.12.1979)

"Güzelyalı'da kurulu Alemdar Kimya Endüstrisi A.Ş.'de Kimsan-İş toplu iş sözleşmesi imzaladı. İşçiler 11 ay önce Petkim-İş Sendikası'ndan istifa ederek Kimsan-İş'e üye olmuşlardı.

"Toplu sözleşme görüşmelerine Mayıs 1980'de başlayan Kimsan-İş yetkilileri, üç ay süren görüşmelerden sonra işverenin, isteklerini reddettiğini belirttiler.

"Kimsan-İş Sendikası'nın Alemdar Kimya Endüstrisi A.Ş'de imzaladığı toplu sözleşmenin bazı maddeleri şöyle: Kıdem tazminatı gün hesabı 57 gün, istifa halinde 40 gün, malulen emeklilik 50 gün, ölüm 60 gün, askerlik 60 gün. Saat ücreti 60-65 lira, yılda üç ton yakacak, asgari ücret 16.200 lira, İş yasasının 17. maddesinden işçi çıkarılmayacak, 13. madde ise sendikanın onayı dahilinde kullanılabilecek." (*Demokrat,* 3.9.1980)

"Kimsan-İş Sendikası Güzelyalı mevkiinde kurulu Alemdar Porselen Fabrikasında toplu sözleşme imzaladı. Sözleşme ile işçilerin ücretlerine 60-65 TL zam yapıldı. İkramiye 6-6, kıdem tazminatı 57 gün olarak belirlendi. İşçilere 3 ton yakacak verilecek, yemek ücreti 75-100 TL, izin parası 15 bin TL, bayram parası 7.500-7.500 TL ve aile yardımı 400 TL olacak. Ayrıca işyerinde çalışan işçilerin asgari ücreti 16 bin 200 TL'den düşük olmayacak. 17. maddenin işlerliğinin sözleşme ile kaldırıldığı, 13. maddenin uygulanmasının ise sendikanın onayına bağlı olacağı belirtiliyor." (*Aydınlık*, 5.9.1980)

Kimsan-İş'in Eylemleri

Mulda İlaç Fabrikası Grevi

"Mulda grevi lokavtla sonuçlandı

"İstanbul Bomonti'de kurulu Mulda İlaç fabrikasında 129 gündür süren grev eşine ender rastlanan bir lokavt ile sona erdi. KİMSAN-İŞ SENDİKASI tarafından dört ay önce başlatılan grev, toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde ortaya çıkan uyuşmazlık üzerine başlamıştı. Grevin 129'uncu gününde Kimsan-İş Sendikası patron Seha Mutlusoy ile önce sözleşme imzaladı. Sözleşmeye göre işçiler saat ücretlerine 9 TL ücret zammı alıyorlardı. Diğer sosyal haklar ve 2,5 maaş ikramiye sözleşmede yer aldı. Ancak yapılan bir protokolle MULDA İlaç fabrikası en az 6 ay süre ile kapatılıyor, işçiler tazminatları ödenerek işten çıkarılıyorlardı. 20 işçinin çalıştığı Mulda'da en eski işçi 9 senedir çalışmakta idi, çoğunluğunun 2 ve 3 senedir fabrikada çalıştığı ve sonuç olarak Mulda patronlarının 1,5 milyon liralık bir tazminat ödemek durumunda bulunduğu öğrenildi.

"Sonuç olarak Mulda grevi sona ererken patronlar ve sendikacılar sonuçtan memnun görünüyorlardı. Mulda patronları 1,5 milyon lira civarında bir tazminat ödeyerek fabrikalarından KİMSAN-İŞ SENDİKASINI uzaklaştırırken, sendikacılar da artık kendilerine sadece mali bir yük olan gerekli kadrolarını grev süresince çıkarmışlar, grevi sona erdiriyorlardı. Bu arada toplu sözleşmeden dolayı aldıkları 50 bin liradan da söz ediliyordu." (*Kurtuluş,* sayı 33, 14.8.1978)

Alemdar Kimya İşyerinde Eylem

"Alemdar Kimya Patronu, işçilerin mücadelesini durdurmak için toplu sözleşme görüşmelerinin ortasında fabrikayı tatile soktu.

"Mücadeleci bir geleneğe sahip olan Alemdar Kimya işçileri, Kimsan-İş'in mahkemenin sonucunu bekleyin vaazlarına aldırmadan, yemek boykotu, mesaiye çıkmama, iş yavaşlatma mücadeleleri ile patronu ve Petkim-İş'in ağalarını dize getirerek yetkiyi almışlardı. Kimsan-İş'in orta yolcu yöneticileri ise içinde eşel mobil sisteminin ve disiplin kurulunun da kabul edildiği DİSK kopyası bir taslakla patronla sözleşme görüşmelerine oturdu. Görüşmelerin uzaması üzerine Alemdar Kimya işçileri Kimsan-İş'in karşı çıkmasına rağmen üretimi yüzde 50 düşürdü. Patronun müteahhit işçi adı altında aldığı işçilerin fabrikada çalışmasına izin vermedi.

"Patronla görüşme masasına tekrar oturan Kimsan-İş yöneticileri, patronun "iyi niyetle davranacağını' (!) söylemesi üzerine işçilere danışmadan üretimin artırılacağı, mesaiye kalınacağı, müteahhit işçilerin çalışmasına izin verileceği doğrultusunda işverenle anlaştı. Bu durum işçiler tarafından tepkiyle karşılandı. Sendika ise temsilciler aracılığıyla işçilere baskı yaptı, karşı çıkanların işten atılacağını söyledi.

"Kimsan-İş'in yöneticileri işçilere patronun iyi niyetini anlatmaya çalıştığı sıralarda, patron, iyi niyetini toplu sözleşme görüşmelerinin ortasında fabrikayı tatile soktuğunu bildiren mektubunu tek tek işçilerin evlerine postalayarak gösterdi. Bu gelişme üzerine Kimsan-İş yöneticileri tekrar işçilerin karşısında yer aldılar. Fabrikayı kapatmanın patronun doğal hakkı olduğunu söylediler. Oysaki patron müteahhit işçilerle fabrikayı tam kapasite ile çalıştırmaya devam etmektedir." (*Özgürlük*, 11.8.1980)

Grevler ve Grev Kararları

Kimsan-İş İstanbul'da bazı işyerlerinde greve çıktı. Kimsan-İş Sendikası 9 işçinin çalıştığı Muldo Kol.Ş.'nde 28.3.1978-4.8.1978 tarihleri arasında bir grev uyguladı. Aziz Ceylan Sabun ve Deterjan San. işyerinde çalışan Kimsan-İş üyesi 21 işçi de 18.4.1980 tarihinde greve çıktı. Sabuncuoğlu Sabun San. işyerinde 80 işçinin katıldığı grev 4.10.1979-18.2.1980 tarihleri arasında uygulandı. İstanbul Yenibosna'daki Kimyevi Maddeler Fabrikası'ndaki grevi de, 14 Aralık 1979 tarihinde 76. gününü doldurmuştu.

Kimsan-İş, Baykim Kimya San. ve Tic.A.Ş. işyerinde çalışan 28 işçi adına 4.7.1978 tarihinde grev kararı aldı. Ancak, grev uygulanmadan, 25.9.1978 tarihinde anlaşma sağlandı. Kimsan-İş, Envestisman San.A.Ş. işyerinde çalışan 37 işçi adına da 23.10.1978 tarihinde grev kararı aldı. Ancak grev uygulanmadan, 31.10.1978 tarihinde anlaşma sağlandı.

Kimsan-İş'e Baskılar

Kimsan-İş Sendikası bazı baskılarla da karşılaştı:

"MİNTAX'DA 21 İŞÇİ GÖZALTINA ALINDI

"Bağımsız Kimsan-İş Sendikasının yetkili olduğu Mintax işyerinde, 21 işçinin işe başlayacakları sırada polis ve jandarma tarafından hiç bir gerekçe gösterilmeden gözaltına alınıp Selimiye'ye götürüldükleri açıklandı.

"Kimsan-İş Genel Başkanı İbrahim Şengül tarafından yapılan açıklamada sendika üyesi 21 işçinin, toplu iş sözleşmesinin 25, 28 ve 30. maddelerine aykırı olarak, önce ücretli izine çıkartılmak istendiği, amacın işverenin çabasıyla kurulan bir sendikanın baskı ve tehditleri sökmeyince, toplu sözleşme yetkilerinin zorla alınmak istendiği bildirildi. İbrahim Şengül açıklamasında daha sonra şöyle dedi: 'Bugün birçok demokratik kitle örgütünü kapatmakla işe başlayanlar şimdi de kolları sıvayıp işçilere ve onların sendikalarına karşı en amansız baskı ve terörü meşrulaştırmaktadırlar. Kimsan-İş Sendikası olarak göz altında bulunan yirmi bir Kimsan-İş Sendikası üyesinin serbest bırakılmasını istiyoruz.' "(*Politika*, 10.1.1980)

12 Eylül 1980 Darbesi Sonrasında Kimsan-İş Sendikası

İstanbul Sıkıyönetim Askeri Savcılığı, 6.10.1981 gün ve 981/80 esas sayılı iddianamesiyle, Kimsan-İş'in 9 yöneticisinin, Türk Ceza Kanununun 141/1 maddesini ihlal ettikleri gerekçesiyle, cezalandırılmasını istedi. İddianamede şöyle deniyordu:

"Sanıklar hakkındaki kamu davası, kısa adı Kimsan-İş olan, Azot, Atom, Petrol ve Kimya İşçileri Sendikasının 30.8.1979 tarihinde yapılan 4. olağanüstü genel kurul toplantısında, sendika tüzüğünün amaç maddesinde yazılı olan 'Sendika faşizme ve komünizme kapalıdır' ibaresinin maddeden çıkarılıp, amaç maddesinin değiştirilerek DİSK'in tek tip tüzüğünün kabul edildiği ve bu suretle sendikanın illegal bir örgüt haline getirildiği, sanıkların bu yolda çaba sarfederek suç işledikleri iddiasıyla ve haklarında TCK 141/1 maddesinin…"

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 no.lu Askeri Mahkemesi 981/810 Esas, 982/579 Karar ve 3.9.1982 günlü kararında şunları belirtti:

"Kimsan-İş adlı sendikanın 30.8.1979 günü yapılmış olan 4. olağanüstü genel kurul toplantısında adı geçen sendikanın tüzüğünün (Sendikanın amaç ve ilkeleri) başlığını taşıyan 4. maddesi (Kaynağını emeğin yüce değerlerinden alan, gücünü işçi sınıfından alan Azot, Atom, Petrol ve Kimya İşçileri Sendikası Kimsan-İş;

"1. İşçi sınıfı ve tüm emekçilerin mutluluğu için kendi işkolunda çalışan işçileri çatısı altında toplamayı,

"2. Henüz örgütlenmemiş yada örgütlenme olanağına kavuşmamış emekçi sınıf ve tabakaların bu haklarını kullanmalarına yardım ederek örgütsel dayanışma kapsamı içine alınmalarını sağlamayı,

"3. İşçi sınıfı bilimine dayalı genel eğitimi yaygınlaştırmayı,

"4. Emekçi halkımızın ülkemizin yönetimini ele almasını sağlamaya yönelik ekonomik, sosyal ve siyasal bilinci geliştirecek çalışmalarda bulunmayı temel amaç sayar, bu amacını gerçekleştirmek için ülkemizi ve halkımızı bağımsızlığa kavuşturmayı öngören uluslararası işçi sınıfı ile uyumlu çalışmalar yapmayı hedefleyen bağımsız ve demokratik bir düzenin hayata geçirilmesine ilişkin çalışmalarda bulunmayı ilke sayar' şeklinde değiştirilmiştir.

"Bağımsız Kimsan-İş Sendikası 24.9.1974 tarihinde yasal olarak kurulmuş ve faaliyete başlamış olup, bu tarihten sonra, 4. olağanüstü genel kurul toplantısının yapıldığı 30.8.1979 tarihine kadar tüzüğünde yazılı amacı dışında herhangi bir illegal faaliyeti 1. Şube raporunda da açıklandığı üzere, tespit edilmiş değildir. Her

ne kadar adı geçen sendikanın yukarıda belirtilen 39.8.1979 tarihinde yapılmış olan 4. olağanüstü genel kurul toplantısında tüzüklerinde amaç maddesi yukarıda belirtildiği şekilde değiştirilmiş ve değişik şekli ile sosyal bir sınıfın (işçi sınıfının) diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü sağlamaya yönelik çalışmalar yapmayı amaç edinmiş olduğu anlaşılmakta ise de, sendika tüzüğünün amaç maddesinde yapılmış olan bu değişiklikten sonra dahi, aynı toplantıda başkan, genel sekreter ve yönetim kurulu üyeliklerine seçilmiş olan sanıkların yukarıda belirtilen Emniyet 1. Şube raporu kapsamına göre yasadışı herhangi bir çalışmaları veya eylemleri tespit edilmiş değildir. Bu itibarla bidayette yasal olarak kurulmuş ve faaliyetlerini yasal bir şekilde ve tüzüğündeki amaç maddesine uygun olarak sürdürmüş olan Kimsan-İş sendikasının 30.8.1979 tarihinde tüzüğünde yapılmış olan değişlikten sonra dahi illegal bir faaliyeti tespit edilememiş olduğuna göre, bu sendikanın TCK'nun 141. maddesinde belirtilen derneklerden olduğunun kabulü mümkün değildir ve bu suretle gerek sanıkların gerekse sözü geçen sendikanın illegal herhangi bir eylem ve faaliyetleri de tespit edilememiş olduğundan ve bu suretle sanıkların eylemlerinin TCK'nun 141. maddesinde yazılı suç unsurları oluşmadığından müsnet bu suçtan beraatlerine karar verilmesi gerekmiştir."

Sıkıyönetim Komutanlığı bu beraat kararını temyiz etti.

Askeri Yargıtay 5. Dairesi'nin 983/316 Esas, 983/317 Karar ve 11.5.1983 günlü ilamı ile bu karar, eksik soruşturma gerekçesiyle, bozuldu. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 No.lu Askeri Mahkemesi, bu karara uydu ve bu kez 983/283 Esas 984/128 Karar ve 2.5.1984 günlü kararıyla beraat kararını aşağıdaki biçimde yineledi:

"Bu itibarla başlangıçta yasal olarak kurulup faaliyetlerini yasal olarak ve tüzüğündeki amaç maddesine uygun olarak sürdürmüş olan bağımsız Kimsan-İş Sendikasının 30.8.1979 tarihinde yapılan olağanüstü genel kurul toplantısında tüzüğünde yukarıda belirtildiği şekilde yapılmış olan değişiklikten sora dahi illegal bir faaliyeti tespit edilememiş olduğuna göre, bu sendikanın TCK'nun 141. maddesinde sözü edilen cemiyetlerden olduğunun kabulü mümkün değildir. (…)

"Mücerret tüzükteki amaç maddesinin değiştirilmiş olması ve kongre sırasında kongreye genel başkan imzası ile sunulan çalışma raporunun içeriği itibariyle yukarıda belirtildiği gibi sendikanın yasadışı örgüt haline dönüştüğünü kabul etmek mümkün görülmemiştir. Açıklanan nedenlerle sanıkların eylemlerinin TCK'nun 141. maddesinde yazılı suç unsurları oluşmadığından müsnet bu suçtan beraatlerine karar verilmesi gerekmiştir."

Kimsan-İş, yeniden faaliyete geçtikten sonra adını Yeni Kimya-İş (Türkiye Azot Atom Petrol ve Kimya İşçileri Sendikası) olarak değiştirdi. Ancak İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü, 13 Temmuz 1995 günü Çalışma Bakanlığı'na gönderdiği yazıda, Yeni Kimya-İş'in münfesih sayıldığını bildirdi.